

РЕШЕНИЕ

№ 33330

гр. София, 13.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав, в
публично заседание на 25.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **7874** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл.178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Производството по делото е образувано по жалба от И. С. Б. от [населено място], чрез пълномощника си адв. А. от САК, срещу мълчалив отказ на областен управител на област С. за извършване на обстоятелствена проверка за удостоверяване за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот с идентификатор № 68134.1978.1339 и заверка на молба-декларация за относно имота, по заявление вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г., подадено от жалбоподателя.

В жалбата са изложени съображения за това, че жалбоподателят е подал заявление до областния управител на област С. с искане за извършване на административна услуга, а именно заверка на молба-декларация с удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост върху недвижим имот. Ответният орган е изискал от кмета на район В., СО, заверени копия на АДС и АОС. Към датата на подаване на жалбата, услугата не е извършена и не е издадено удостоверение и молбата-декларация не е заверена. Поради това счита, че е налице мълчалив отказ, при всички хипотези на продължаване на срока за извършване на услугата, разписани в чл. 57 от АПК. С този отказ ответникът е осуетил възможността жалбоподателят да заяви собственически права по реда на охранителното производство пред нотариус. Моли за отмяна на мълчаливия отказ и за връщане на преписката на ответника с указания да извърши услугата. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание се представлява от адв. А., който поддържа жалба и моли за нейното уважаване.

Ответникът, областен управител на област С., е представил становище с депозираната административна преписка. Посочва, че с писмо от 18.06.2025 г. е изискал от кмета на район В. документи, които към момента на представяне на преписката в съда, не са предоставени от район В.. Това е възпрепятствало и довършване на услугата. Преписката е в ход и след представяне на документите от кмета на район В., ще бъде издадено и удостоверение и съответно заверката. Моли за отхвърляне на жалба.

В съдебно заседание, представляван от процесуален представител юрк. С., ответникът оспорва жалбата като неоснователна. Счита, че мълчалив отказ не е налице, тъй като от страна на р-н В., СО, не са представени документите. Моли да не се възлагат разноски по делото, алтернативно да се съобразят с фактическата и правна сложност на делото.

СГП не взима становище и не се представлява в съдебно заседание.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление с вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г., жалбоподателят е поискал от областния управител на област С. да издаде удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост, по реда на чл. 77 и чл. 82а от Закона за държавната собственост /ЗДС/, за имот с идентификатор 68134.1978.1339, находящ се в [населено място], район В., СО.

Към заявлението са приложени скица на ПИ № 15-222460/02.03.2021 г. за имот с идентификатор 68134.1978.1339, молба-декларация за признаване право на собственост върху недвижим имот, чрез извършване на обстоятелствена проверка рег. № РВ124-МД94-91/15.10.2024 г., пълномощно, с което И. Б. упълномощава адвокат М. А. да го представлява пред СО и пред Областна администрация на област С., удостоверение за идентичност на ПИ и платена такса.

На 17.06.2025 г., видно от Протокол за устно уведомяване по реда на чл. 30, ал. 2, във вр. с чл. 18а, ал. 7от АПК на областната администрация, заявителят е уведомен чрез пълномощника си за необходимостта от представяне на удостоверение от СО, район В., вписано в представената молба-декларация.

На 17.06.2025 г., с молба от заявителя е представено Удостоверение № РВ124-МД94-91(10)/22.10.2024 г. от СО, район В., издадено по Молба-декларация за признаване право на собственост върху недвижим имот, чрез извършване на обстоятелствена проверка рег. № РВ124-МД94-91/15.10.2024 г.

На 18.06.2025 г., областният управител на област С. е изпратил искане до кмета на СО, район В., за предоставяне на документи:

- Заверено копие от цитиран в удостоверение с изх. № РВТ24-МД94-91-(10)/22.04.2025 г. АДС за парцел IX от кв. 18 по плана на в.з. Д. лифта, както и документите, послужили за съставянето му;

- Заверено копие от АОС № 4345/2025 г., както и заверени копия от документите послужили за съставянето му;

С писмо от 22.07.2025 г., пълномощникът на заявителя е поискал от областния управител на област С. незабавно произнасяне по заявената със заявление с вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г. административна услуга.

С жалбата, подадена на 22.07.2025 г. директно в съда, заявителят е оспорил мълчалив отказ на областния управител на област С. по заявление с вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г.

СО, район В., представят по делото заверено копие от АДС № 5085/26.10.1973 г., заверено копие от АОС № 4345/22.04.2025 г., Договор за отстъпено право на строеж върху държавна земя по

преписка Л-453/18.07.1971 г., НА за дарение на недвижим имот № 31, том XVII, дело № 3249/94 г. и удостоверение с изх. № РВТ24-МД94-91-(10)/22.04.2025 г. на СО, район В..

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е мълчалив отказ на областен управител на област С. за извършване на обстоятелствена проверка за удостоверяване за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот с идентификатор № 68134.1978.1339 и заверка на молба-декларация за относно имота, по заявление вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г..

Жалбата е процесуално допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена от активно легитимирано лице, подало искането за издаване на удостоверение. Жалбата е подадена в срока за оспорване на административните актове, за което са представени доказателства. Съгласно приложимата норма на чл. 57, ал. 2 от АПК, административният акт по чл. 21, ал. 2 и ал. 3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. В настоящият случай, административното производство е било образувано по Заявление от 16.06.2025 г. Срокът за извършване на исканата административна услуга е изтекъл на 23.06.2025 г. – понеделник, присъствен ден, след която дата е започнал да тече едномесечният срок /чл. 149 ал.2 АПК/ за оспорване на мълчаливия отказ на областния управител на област С.. Този срок е изтекъл на 24.06.2024г. /чл. 60 ал.3 вр с ал.6 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК/ – първия следващ присъствен ден. Видно от приложеното писмо до СО, район В., на 18.06.2025 г., тоест в срока за произнасяне, областният управител на област С. е поискал от СО, район В. да му предостави заверено копие от документи. В този случай приложение намира чл. 57 ал. 7 от АПК, според който когато трябва да се поиска съгласието или мнението на друг орган, срокът за издаването на акта се смята съответно продължен, но с не повече от 14 дни, тоест срокът за издаването на акта е до 30.06.2025 г. Ако се приеме, че до тази дата е следвало да се извърши исканата административна услуга, то едномесечния срок за оспорване по чл. 149 ал. 2 от АПК изтича на 31.07.2025 г. Дори и да се приеме най-дългия срок по чл. 57 ал. 5 от АПК- едномесечен от започване на производството за издаване на акта, то този срок изтича на 17.07.2025 г., от която дата започва да тече едномесечния срок по чл. 149, ал. 2 от АПК за оспорване на мълчаливия отказ. Жалбата е постъпила в съда на 22.07.2025 г., т.е същата е в срок. Поради това жалбата следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл. 146 от АПК. При преценката си, съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане. Съдът следва да отмени или обяви за нищожен акта и ако констатира порок, който оспорващият не е посочил.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореният в настоящото производство мълчалив отказ, с който на жалбоподателят е отказано извършване на обстоятелствена проверка за удостоверяване за наличие или липса на акт за

държавна собственост на имот с идентификатор 68134.1978.1339 и заверка на молба-декларация за относно имота, по заявление вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г., е издадено от компетентен административен орган – областен управител на област С.. Искането, като отправено към Областен управител на област С. за имот, намиращ се на територията на [населено място], е отправено до компетентния административен орган, на основание чл. 23, ал. 2 от АПК. Т.е. областния управител на област С., предвид местонахождението на имота, за който се иска издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС, е материално и териториално компетентния да издаде акта.

Със Заявление вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г. административният орган е бил сезиран с искане за издаване на документ от значение за признаване на права - административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, б. "а" от Закона за администрацията (ЗА), във вр. чл. 21, ал. 3 от АПК и § 8 от ПЗР на АПК. Исканата административна услуга е елемент от охранителното производство по чл. 587, ал. 2 от ГПК за издаване на нотариален акт по обстоятелствена проверка, при което административният орган удостоверява единствено факта, дали имотът е актуван като държавна собственост. Компетентен да извърши проверка относно владението и изтеклата придобивна давност и съответно да удостовери правото на собственост или да откаже издаването на нотариален акт е нотариусът. В производството по извършване на административна услуга релевантният факт е дали за конкретния имот с идентификатор 68134.1978.1339 от КККР на [населено място] е съставен акт по реда на ЗДС. Извършването на административната услуга обхваща издаването на акт, с който се удостоверява само този факт, като в тежест и отговорност на ответника – областен управител на област С., е да извърши изследване актуван ли е имотът като държавен. Правомощията на административния орган са ограничени единствено до удостоверяване на наличието, респ. липсата на фактите, посочени в заявлението, а именно имотът дали е общински или не. Т.е, при извършването на административната услуга „заверка на молба-декларация за обстоятелствена проверка“, административният орган следва да отбележи дали имотът, за който се подава молбата- декларация, е държавен, ако не е, на чие име е записан в разписания лист и кои свидетели ще бъдат разпитани. Извън компетентността на административния орган е да преценява наличието на предпоставките за придобиване по давност на имота, за който е поискано удостоверението. Тези факти и обстоятелства следва да се установят от нотариуса в охранително производство по чл. 587 и чл. 588 ГПК. Органът действа в условията на обвързана компетентност и е длъжен да извърши исканата административна услуга-заверка на молбата- декларация. Областният управител на област С. или определено от него длъжностно лице, както бе посочено по- горе, не може да преценява дали да извърши поисканата от него услуга, а още по-малко да откаже. Отказ от извършване на исканата услуга може да е налице само, ако се констатира, че лицето няма правен интерес.

В случая, имотът е еднозначно индивидуализиран с данните от КККР, включително с представяне на Скица на поземлен имот с № 15-222460/02.03.2021 г., удостоверение за идентичност на имот и Удостоверение № РВТ24-МД94-91-(10)/22.04.2025 г., издадено от СО, район В.. С разпоредбата на чл. 71, ал. 1 от ЗДС е въведено императивно задължение за областната администрация да състави нови актове за държавна собственост при влизане в сила на кадастрална карта за имотите – държавна собственост, в които се посочват номерът и датата на предходно съставените актове за държавна собственост, както и данните по чл. 60, т. 1 т. 7 от Закона за кадастъра и имотния регистър (ЗКИР). Според разпоредбата на чл. 71, ал. 3 от ЗДС номерът и датата на новосъставените актове по ал. 1 и ал. 2 се отбелязват и в предходно съставените актове и в съответните регистри.

В настоящия случай, след като е установил, че имотът съществува и е индивидуализиран с всички

допустими способи, и са представени данни за това, дали имотът е актуван като държавен, административният орган е длъжен да се произнесе по искането. Административният орган, на когото е вменено единствено задължението за извършване на административна услуга, следва да извърши исканата справка и да отговори на запитването, като неговата компетентност се разпростира до там. А както бе посочено вече, претендираните от заявителя собственически права се установяват по реда на охранителното производство пред компетентния за това орган - нотариуса.

С постановения мълчалив отказ, административният орган е упражнил превратно правата си и е осуетил възможността на жалбоподателя да заяви претендираното от него вещно право по реда на нотариалните удостоверявания.

Предвид изложеното, настоящия съдебен състав намира, че като не е извършил исканата административна услуга в законоустановения срок, областния управител на област С. е постановил незаконосъобразен административен акт, който следва да бъде отменен, а преписката да бъде върната на ответника за ново произнасяне съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение при спазване на установения в закона седемдневен срок.

По разноските:

Жалбоподателят претендира разноски по делото, като такива следва да бъдат присъдени. Претендират разноски за държавна такса в размер 10 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв., на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата /ЗА/, с договорено възнаграждение с основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от ЗА. Поради което, съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, а именно минималния размер от 1000 лв., който е съобразен и с фактическата и правна сложност на делото. Поради което на жалбоподателя се дължат разноски общо в размер на 1010 лева.

На ответника не се дължат разноски.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на И. С. Б. от [населено място], мълчалив отказ на областен управител на област С. за извършване на обстоятелствена проверка за удостоверяване за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот с идентификатор № 68134.1978.1339 и заверка на молба-декларация за относно имота, по заявление вх. № ОА23-4513/16.06.2025 г. И ВРЪЩА делото като административна преписка на областен управител на област С. за изпълнение на дадените в настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Областна администрация на област С., с адрес: С., 1000, [улица] ДА ЗАПЛАТИ НА И. С. Б., с ЕГН [ЕГН], от [населено място], сумата от 1010,00 лв., направени по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване, с касационна жалба, пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: